

ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.010102 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

виконується за своїми системними закономірностями. Закони інтонаційного мислення об'єднують усі види мистецтва. Занурення в глибини інтонаційної природи мови та музики і її розуміння допоможе бути тактовним, духовним наставником у процесі осягнення визначних творів музичного мистецтва.

1. Гадалова І.М. "Музика та співи методика викладання". Навчальний посібник 1 ч. – К.: 1996 р.

2. Правдюк О.А. Українська музична фольклористика. – К., 1976.

3. Ростовський О.Я. Взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроках музики. – К.: Освіта, 1991. – 98 с.

4. Рогозіна В. Особливості методики розвитку

творчих здібностей молодших школярів // Мистецтво та освіта. – 1997. – № 2 – С. 8.

5. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання. – К.: ІЗМН, 1997. – 256 с.

6. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – К.: ТОВ Інтерпроф; 2002. – 270 с.

7. Савченко О.Я. Вимоги до якості початкової освіти // Початкова школа, 1995.

8. Тайнел Е. Музичне виховання за методом відносної сольмізації. Ч-1. – Дрогобич: Коло, 2001. – 212 с.

9. Асафьев Б.В. Музыкальная форма как процесс. – Л., 1971. – Кн. 2. Интонация. – С. 211 – 365.

10. Медушевский В.В. Интонациональная форма музыки. – М., 1993.

11. Медушевский В.В. Человек в зеркале интонациональной формы // Сов. музыка. – 1980. – №9. – С. 39 – 48.

Стаття надійшла до редакції 17.06.2014

УДК [378.015.3:159.947.5]:373.3

Наталя Майбородюк, викладач кафедри змісту і методики початкового навчання
Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ "КНУ"

ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.010102 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

У статті обґрунтовано необхідність розвитку мотивації досягнення успіху серед майбутніх учителів початкової школи, викладено основні результати дослідження мотивації досягнення успіху у студентів 3-го курсу напрямку підготовки 6.010102 Початкова освіта та запропоновано рекомендації з їх покращення.

Ключові слова: уміння вчитися, мотивація досягнення успіху, рівні мотивації досягнення успіху, студенти напрямку підготовки 6.010102 Початкова освіта.

Рис. 1. Літ. 6.

Наталья Майбородиук, преподаватель кафедры содержания и методики начального образования
Криворожского педагогического института ГВУЗ "КНУ"

ИССЛЕДОВАНИЕ МОТИВАЦИИ ДОСТИЖЕНИЯ УСПЕХА У СТУДЕНТОВ НАПРАВЛЕНИЯ ПОДГОТОВКИ 6.010102 НАЧАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

В статье раскрыта необходимость развития мотивации достижения успеха среди будущих учителей начальной школы, изложены основные результаты исследования мотивации достижения успеха у студентов 3-го курса направления подготовки 6.010102 Начальное образование и предложены рекомендации по их улучшению.

Ключевые слова: умение учиться, мотивация достижения успеха, уровни мотивации достижения успеха, студенты направления подготовки 6.010102 Начальное образование.

Natalia Maiborodiuk, Lecturer the Content and Methodology of Primary Education Department
Kryvyi Rih Pedagogical Institute of the SHEI "KNU"

RESEARCH SUCCESS MOTIVATION ON STUDENTS SPECIALTY 6.010102 PRIMARY EDUCATION

This paper substantiates the necessity of motivation to succeed among future primary school teachers are set out key findings indicators of motivation to achieve success in students of 3rd year specialty 6.010102 Primary education and recommendations on their improvement.

Keywords: ability to learn, motivation to succeed, the level of motivation to succeed, the students specialty 6.010102 Primary Education.

Постановка проблеми. Організація освітнього процесу на основі реалізації положень компетентнісного підходу [1] передбачає сталий розвиток молодших школярів та забезпечення формування у них ключових компетентностей: уміння вчитися (навчальна),

громадянська, загальнокультурна, компетентність з інформаційних та комунікативних технологій, соціальна, підприємницька, здоров'язбережувальна [6, 13 – 14]. Навчальна діяльність учнів початкової школи спрямована саме на формування компетентності – уміння вчитися. На наше переконання, основною умовою її формування у молодших школярів є розвиток у них мотивації досягнення успіху. Як підкреслює Є. Ільїн, у цьому віці починає складатися смислоутворювальна функція мотиву, тобто дитина починає планувати свою діяльність, коригує свою поведінку, дотримується правил, що діють у групі однолітків [3, 189].

Основним важелем у розв'язанні даної проблеми виступає вчитель початкової школи, на якого покладено відповідальність забезпечити формування в учнів початкової школи мотивації досягнення успіху. Від того, наскільки в учителя розвинута мотивація досягнення успіху, вважаємо, що настільки він зможе сформувати цю категорію у своїх учнів.

Мета статті. Задля цього нами було проведено дослідження на з'ясування рівня мотивації (потреби) в досягненні успіху в студентів 3-го курсу напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Психологами визначено, що мотивація досягнення успіху – це прагнення до покращення результатів, невдоволення досягнутим, наполегливість у досягненні своєї мети [5].

На переконання Є. Ільїна, спонукальним важелем в учнів молодшого шкільного віку до навчання є мотив досягнення успіху, водночас зауважуємо, що на завершальному етапі початкової школи в дітей, що мають невисокі навчальні результати переважає мотив уникнення невдачі [3, 193].

Доведено, що люди, які мають високий рівень мотивації досягнення, упевнені в успішному результаті, готові взяти на себе відповідальність, рішучі в непевних ситуаціях, виявляють заповзятливість у прагненні до мети, отримують задоволення від вирішення цікавих завдань, не губляться в ситуації змагання, демонструють наполегливість під час сутички з перешкодами [5].

Мотивація досягнення успіху тісно пов'язана з такими якостями особистості, як ініціативність, відповідальність, добросовісне ставлення до праці, реалістичність в оцінці своїх можливостей при постановці завдань.

Поведінка, орієнтована на досягнення, передбачає наявність у кожної людини мотивів

досягнення успіху і уникнення невдачі. Тобто, всі люди мають здатність бути зацікавленими в досягненні успіху і тривожитися з приводу невдачі. Однак, кожна окрема людина має домінуючу тенденцію керуватися або мотивом досягнення, або мотивом уникнення невдачі. Так, мотив досягнення пов'язаний з продуктивним виконанням діяльності, а мотив уникнення невдачі – з тривожністю і захисною поведінкою.

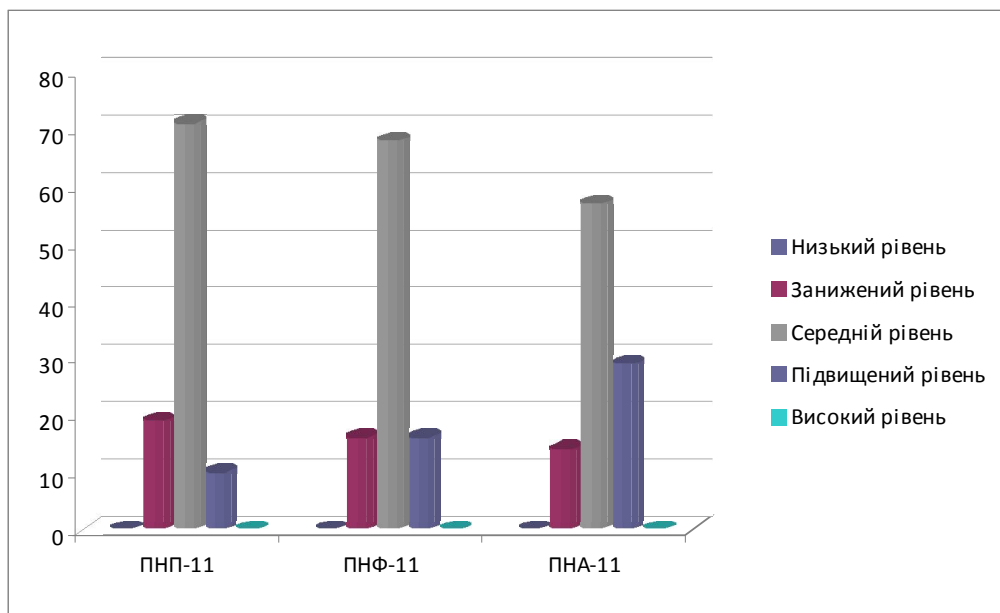
Перевага тієї чи іншої мотиваційної тенденції завжди супроводжується вибором рівня складності поставленої мети. Люди, мотивовані на успіх, віддають перевагу середньому за складністю рівню та мають дещо завищену мету, які мало в чому перевершують вже досягнуті результати. Вони намагаються прорахувати ризик. Мотивовані на невдачу, в такій же ситуації схильні до екстремального вибору. Перші – нереалістично занижують, а другі – нереалістично завищують цілі, які ставлять перед собою.

Суб'єкти, мотивовані на успіх, обирають завдання середньої або трохи вище середньої складності. Вони впевнені в успішному результаті виконуваного завдання, їм властиві пошукова діяльність та рішучість в невизначених ситуаціях, схильність до розумного ризику, готовність взяти на себе відповідальність, велика наполегливість при прагненні до мети, адекватний середній рівень домагань, який підвищується після успіху і знижується після невдачі. Дуже легкі завдання не приносять їм почуття задоволення і справжнього успіху, а при виборі занадто важких велика ймовірність неуспіху; тому вони не обирають ні ті, ні інші. При виборі ж завдань середньої важкості успіх і невдача стають рівно ймовірними і результат стає максимально залежним від власних зусиль людини. У ситуації змагання і перевірки здібностей вони не губляться. Суб'єкти зі схильністю до уникнення невдачі шукають інформацію про можливість невдачі при досягненні результату. Вони беруться за розв'язання як дуже легких завдань (де їм гарантований 100-відсотковий успіх), так і дуже важких (де невдача не сприймається як особистий неуспіх).

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою з'ясування рівня потреби (мотивації) у досягненні успіху серед студентів 3-го курсу напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта було проведено тестування за тестом-опитувальником Ю. Орлова [2]. Методика включає 23 питання, на відповіді на які відводиться 10 – 15 хвилин.

Були запропоновані твердження, на які необхідно було відповісти: “так” чи “ні”. Наприклад:

**ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У СТУДЕНТІВ
НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.010102 ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

1. Думаю, що успіх у житті, скоріше, залежить від випадку, ніж за розрахунком.

2. Якщо я залишу улюблене заняття, життя для мене втрапить всякий сенс.

3. Для мене в будь-якій справі важливіше не її виконання, а кінцевий результат.

4. Вважаю, що люди більше страждають від невдач на роботі, ніж від поганих взаємин з близькими.

5. На мою думку, більшість людей живе віддаленою метою, а не близькою.

6. В житті у мене було більше успіхів, ніж невдач.

7. Емоційні люди мені подобаються більше, ніж ті, що діють.

8. Навіть у звичайній роботі я намагаюся удосконалити деякі її елементи.

9. Поглиблений думками про успіх, я можу забути про запобіжні заходи.

10. Мої близькі вважають мене ледачим.

11. Думаю, що в моїх невдачах винні, швидше, обставини, ніж я сам.

12. Терпіння у мене більше, ніж здібностей.

13. Мої батьки дуже суворо контролювали мене.

14. Лінощі, а не сумніви щодо успіху змушують мене часто відмовлятися від своїх намірів.

15. Думаю, що я впевнена в собі людина.

16. Заради успіху я можу ризикнути, навіть якщо шанси невеликі.

17. Я сумлінна людина.

18. Коли все йде добре, моя енергія підсилюється.

19. Якби я був журналістом, я писав би радше про оригінальні винаходи людей, ніж про пригоди.

20. Мої близькі зазвичай не поділяють моїх планів.

21. Рівень моїх вимог до життя нижчий, ніж у моїх товаришів.

22. Мені здається, що наполегливості в мене більше, ніж здібностей.

23. Я міг би досягти більшого, якби звільнився від поточних справ [2].

Особи з високим рівнем потреби у досягненнях успіху відрізняються наступними рисами:

- наполегливістю в досягненні своєї мети;
- невдоволеністю досягнутим;
- постійним прагненням зробити справу краще, ніж раніше;
- схильністю сильно захоплюватися роботою;
- прагненням у будь-якому випадку пережити задоволення успіху;
- нездатністю погано працювати;
- потребою винаходити нові прийоми роботи у виконанні самих звичайних справ;
- відсутністю духу суперництва, бажанням, щоб і інші разом з ними пережили успіх і досягнення результату;
- незадоволеністю легким успіхом і несподіваною легкістю завдання;
- готовністю прийняти допомогу і допомагати іншим при вирішенні складних завдань, щоб разом відчувати радість успіху.

З метою з'ясування рівня мотивації досягнення успіху були опитані студенти 3-го курсу психолого-

**ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У СТУДЕНТІВ
НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.010102 ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

педагогічного факультету Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ “КНУ” (групи ПНП-11, ПНФ-11, ПНА-11) напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта.

Висновки і рекомендації. Проведене тестування показало, що з низьким і високим рівнем мотивації досягнення серед опитаних студентів немає, з заниженою мотивацією – 17%, з середньою мотивацією – 66%, з підвищеною мотивацією – 17%. При чому у групах ПНФ-11 і ПНА-11 показники дещо вищі, ніж в групі ПНП-11, що на нашу думку пов’язано з тим, що у них дещо вищі показники рівнів навчальних досягнень. Узагальнюючі результати приведені в діаграмі (див. Діаграму 1), свідчать про те, що переважна більшість студентів з середнім рівнем мотивації досягнення успіху.

Задля підвищення відсотку студентів з високим та підвищеним рівнем мотивації досягнення успіху, вбачаємо:

- залучення студентів до творчої діяльності;
- залучення студентів до підготовки індивідуальних та колективних проєктів;
- заохочення студентів з боку викладачів;
- забезпечення викладачами цікавого матеріалу на заняттях з різних навчальних дисциплін тощо.

1. *Державний стандарт початкової загальної освіти (оновлений) [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilnacerednya/serednya/derzh-standart/derj_standart_pochatk_new.doc*

2. *Елисеєв О.П. Практикум по психології личности / Олег Павлович Елисеєв. – СПб., 2003. – С. 427 – 428.*

3. *Ильин Е.П. Мотивы и мотивация / Евгений Павлович Ильин. – СПб.: Питер, 2006. – 512 с*

4. *Максимова О.О. Педагогічні умови досягнення успіху дітьми-шестирічками у процесі суб’єкт-суб’єктної взаємодії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.09 “Теорія навчання” / О.О. Максимова. – Житомир, 2006. – 21 с.*

5. *Психологические тесты; под ред. А.А. Карелина. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 312 с.*

6. *Савченко О.Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти / О.Я. Савченко // Наука і освіта. Науково-практичний журнал Південного наукового центру НАПН України. Педагогіка. – 2011. – № 4. – С. 13 – 16.*

Стаття надійшла до редакції 17.06.2014

“Коли подбаємо Божі заповіді зберегти, то Його слова у нас будуть, і плоди принесемо”.

*Печерський Феодосій
святий Православної церкви*

“Приходь до своєї віри добрими справами”.

*Печерський Феодосій
святий Православної церкви*

“Не берімо до голови бісівських помислів, які сіють у серця наші неподобне”.

*Печерський Феодосій
святий Православної церкви*

“Дружба без достатніх доказів – порожнє, лукаве слово”.

*Парас Шевченко
Пророк України*

